

NS Ziņu biļetens

NSDAP/AO : PO Box 6414

Lincoln NE 68506 USA

www.nsdapao.org

#1157

18.05.2025 (136)

Hitlers karā : Kas īsti notika?

A.V. Schaerffenberg

4. daļa

3. nodaļa: Reinharda Heidrihs

Vislielākā nodošanās ir sastapties ar risku un briesmām un spēlēt kauliņus par nāvi."

Frīdrihs Nīče

"Par sevis pārvarēšanu", otrā daļa, *Tā runāja Zaratustra*

Var teikt, ka Vācija zaudēja Otro pasaules karu ne tikai pirms tā sākuma, bet pat jau 1931. gadā, divus gadus pirms Hitlera ievēlēšanas par kancleru, kad viņš vēl cīnījās par varu. Tajā gadā Hanss Tilo Šmits, neveiksmīgs ziepju fabrikas īpašnieks, ar sava brāļa Rūdolfā, toreizējā signālkorpusa priekšnieka, starpniecību ieguva maznozīmīgu amatu Vācijas armijas *Šifrēšanas* birojā (*Chiffrierstelle* jeb "Šifrēšanas birojs"). *Šifrēšanas dienesta* šifratori pēc gandrīz desmit gadu intensīva darba jau bija pilnveidojuši šifrēšanas mašīnu, kas ievērojami apsteidza visas līdz tam izgudrotās šifrēšanas ierīces. Tā bija pazīstama kā *Enigma*, un tā pa-

sargāja vācu militāro rīkojumu slepenību no jebkādiem mēģinājumiem tos nolasīt no ārpuses.

Novembrī Šmits devās uz Grand Hotel Vervjē, Beļģijā. Tur viņš kādam franču slepenajam aģentam par 10 000 marku (aptuveni 30 000 ASV dolāru mūsdienu naudā) nodeva konfidencialus dokumentus, kas atklāja *Enigmas* slepeno darbību. "Pateicoties Šmita nodevībai," savā kriptanalīzes vēsturē raksta Saimons Singhs, "tagad sabiedrotajiem bija iespējams izveidot precīzu vācu militārās *Enigma* mašīnas kopiju" (146). Operāciju, kuras mērķis bija beidzot uzlauzt tās kodētos ziņojumus, britu slepenā dienesta aģenti dēvēja par "ultra noslēpumu". Pateicoties apolītiskam nodevējam, kurš nodeva savu valsti naudas dēļ, pasaule nonāca pie gala. Taču pat ar *Ultra* nepietika, lai sabiedrotie uzvarētu karu, jo īpaši jūrā, kur *Kriegsmarine* kodus joprojām neizdevās atšifrēt. Tomēr 1943. gada sākumā briti sagūstīja u-kuģi, uz kura klāja joprojām bija daļa no tā koda. Pārējo nodrošināja nodevēji *Abvērā* (vācu militārajā izlūkošanā), un līdz ar to zemūdenes kampaņa pēkšņi izgāzās. Karaliskā flote un ASV flotes iznīcinātāju kapteiņi zināja, kur atrodas visas vācu zemūdenes, un turpināja nenogurstoši veikt dziļūdens uzbrukumus.

Notikumi, kas noveda pie izšķirošā pagrieziena Otrajā pasaules karā, sākās ar slepenu cīņu, kas norisinājās Trešā reiha iekšienē starp divām mazāk zināmām personām: Vilhelms Kanaris un Reinharde Heidrihs. Ironiskā kārtā abi bija seni draugi. Heidrihs, SS *Sicherheits Dienst* [SD] (SS drošības dienesta) vadītājs, 20. gadsimta 20. gados bija dienējis Kanarisa vadībā jūras flotē, un viņa bijušais priekšnieks 1935. gadā kļuva par *Abvēras* priekšnieku. Nākamajā gadā Heidrihs kļuva par *Gestapo* (*Geheime Staatspolizei*, Valsts slepen policija, FIB vai Skotlendjarda ekvivalents) vadītāju. Viņa pienākums bija izķert spieģus un nodevējus, vienlaikus veicinot spiegošanu ienaidnieku valstīs. Parasti šie uzdevumi parasti bija *Abvērsas* (*Abwehr*), it kā nepolitiskas organizācijas, kas nodarbojās tikai ar militārām problēmām, kompetencē. Taču S.D. bija nepieciešama, lai cīnītos pret ideoloģiskajiem pretiniekiem - gan ārzemju, gan iekšzemes -, kas ar visiem iespējamiem līdzekļiem centās iznīcināt nacionālsociālismu. Heidrihs izrādījās ģēnijs šo neredzamo ienaidnieku apkarošanā un lielā mērā spēja iznīcināt slepeno izlūkošanas tehnoloģiju efektivitāti, ātri izsekojot spieģus un nodevējus, kas Anglijai piegādāja svarīgo informāciju, kas nodrošināja *Ultra* darbību.

Ne mazāk veiksmīgi viņš veica arī uzbrukuma slepenās operācijas. Heidrihs, ko Mikelsons raksturo kā "neapšaubāmi visu karu iespaidīgāko apvērsumu", ar prasmīgu pārliecinošas dezinformācijas izvietojumu tik ļoti manipulēja ar Staļina paranoju, ka maršals atbildēja ar savas Sarkanās armijas augstākās vadības slepkavībām. Padomju Savienības profesionālo militāro vadoņu masveida zaudējums izpaudās pazemojošās neveiksmēs, ko 1940. gadā cieta mazā Somija, un

nepārtrauktos panākumos, ko nākamajā gadā guva Osi spēki Krievijā.

1941. gada 27. septembrī Heidrihs tika iecelts par Čehijas teritorijas protektoru. Oficiāli viņš tika iecelts, lai ieviestu kārtību šajā nemierīgajā, neproduktīvajā zemē, bet slepeni un galvenokārt, lai vajātu spiegošanas grupējumu, par kuru bija aizdomas, ka tas darbojas pašā vērmahta iekšienē. Heidrihs izveda čehus no feodālās slāvu varas, kas viņos valdīja kopš viduslaikiem, ar mērķi padarīt viņus par modernās Eiropas kopienas locekļiem. Līdz 1942. gada sākumam viņa plāni attīstījās tik strauji, ka čehi kļuva par visproduktīvāko, prareiha orientēto tautu no visām okupētajām tautām - šī pārvērtība bija vēl jo ievērojamāka, ņemot vērā to tautas naidu pret Vāciju pirms nepilna gada. Heidriha panākumi bija saistīti ar viņa apņēmību padarīt Čehijas valsti par ideālu nacionālsociālistisku valsti, kurā tās iedzīvotāji vairs nejutās piederīgi kādai nenožīmīgai, mazai valstij, bet gan vērtīgiem, noderīgiem vienota kontinenta dalībniekiem. Viņi sāka domāt par sevi ne tik daudz kā par čehiem, cik par eiropiešiem, kas cīnās par kopīgu eksistenci ne tikai ar vāciešiem, bet arī ar frančiem, skandināviem, ungāriem, ungāriem, spāņiem utt.

Kamēr Heidrihs ar vienu roku stiprināja Čehijas protektorātu, ar otru viņš iznīcināja Reiha pagrīdes ienaidnieku nodevību un spiegošanu. Viņš bija viņiem uz pēdām, ieslodzot vienu spiegu pēc otra, kas britu militārajai izlūkošanai radīja postošas sekas. Taču 1942. gada februārī Heidrihs izdarīja šokējošu atklājumu: Pauls Thuemmels, Vācijas *Abvērsas* aģents, spiegoja sabiedroto labā. Heidrihs nevis likvidēja Thuemmeli, bet gan atbrīvoja viņu un lika viņam sekot. Nodevējs bija aizvedis S.D. izmeklētājus līdz augstākajiem *Abvēras* līmeņiem, iespējams, pat pie Heidriha vecā drauga Vilhelma Kanarisa.

Heidrihs nezināja, cik dziļu naidu Kanaris izjuta pret nacionālsociālismu un cik briesmīgu, pat izšķirošu kaitējumu viņš jau bija nodarījis Vācijai. Piemēram, 1940. gada vasarā Kanaris kā Trešā reiha militārās izlūkošanas vadītājs saņēma rīkojumu diplomātiski bruģēt ceļu sadarbībai ar Višī Franciju, pēc tam ar Spāniju, kur Hitleram bija paredzēts tikties attiecīgi ar Filipu Petēnu un Fransisko Franko. Fīrers uzskatīja, ka viņu sadarbība ir tik svarīga, ka viņš vēlējās viņus uzrunāt personīgi. Viņš bija liels franču maršala cienītājs, kurš iepriekšējā gada jūnijā palika pie savas sakautās valsts muguras tās tumšākajā stundā, kamēr tādi kā Šarls Degols un citi, kas sāka karu ar Vāciju, atstāja Franciju malā, bēgot uz Angliju.

Hitlers bija labi izvēlējies tikšanās laiku. 3. jūlijā Karaliskās flotes kuģi sāka neizprovocētus, slepenus uzbrukumus Francijas flotei, kas miermīlīgi noenkurojās tās Ziemeļāfrikas ostās - Alžīrijas Orānas un Mersel-Kebiras ostās. Bumbvedēji no HMS lidmašīnas nesēja *Ark Royal* atgriezās 6. jūlijā, kad viņu mēģinājums nogremdēt franču karakuģi *Dunkirku* tika atvairsts, bet ne pirms britu torpēda trāpīja ar dziļūdens lādiņiem piekrautam lihterim, nogalinot 150 no tā apkalpes. Divas dienas vēlāk HMS *Hermes* bumbvedēji uzbruka Francijas flagmanim *Riche-*

lieu pie Dakāras, un aizstāvji atkal atvairīja šo uzbrukumu. Vēl septembra beigās (no 23. līdz 25. septembrim) Čērčils mēģināja sagrābt Francijas jūras spēkus Rietumāfrikā. Mēģinot sagrābt garnizonu Dakārā, franči cīnījās tik nikni, ka smagi sabojāja divus britu kaujas kuģus (HMS *Barham* un *Resolution*) un aizsūtīja viņa mēģinājumu iebrukt.

Šīs uzvaras atjaunoja Francijas pašcieņu pēc Vācijas vērmahta sakāves un bija nopietns trieciens britu morālei, īpaši Karaliskajā flotē. Pirmajās divās angļu agresijas dienās pret saviem kādreizējiem cīņas biedriem tika nogalināti 1297 franču jūrnieceki; vēl vairāk tika briesmīgi applaucēti degošas naftas jūrās, viņu kuģi nogrima vai tika smagi bojāti. Čērčils apgalvoja, ka uzbrukumi viņa sabiedrotajam pirms diviem mēnešiem tika veikti, lai novērstu kuģu sagrābšanu Vācijā. Taču Hitleru nekad nav interesējusi Francijas flote; viņam nebija nodoma izšķērdēt savas dārgās naftas rezerves, kas bija paredzētas Panzeriem, dārgiem un neaizsargātiem karakuģiem.

Tāpēc viņš atļāva, ka franču kuģu apkalpi un pat bruņojumu nodrošina tikai franču jūrnieceki saskaņā ar īpašu noteikumu, kas paredzēja, ka vācu, itāļu vai britu mēģinājumi sagrābt floti novedīs pie tā, ka tie tiks nogremdēti, pirms tos varēs sagrābt. Citiem vārdiem sakot, Fīrers neļāva ne sev, ne kādam citam nozagt franču kuģus. Čērčils to zināja, tāpat kā visa pārējā pasaule, jo vienošanās bija publicēta visu lielāko laikrakstu pirmajās lappusēs. Lai gan sabiedrotie turpināja Hitleru attēlot kā neuzticamu meli, 1940. gada 20. jūnija slepenā jūras kara flotes konference, kas notika viņa štābā Vulfsluhtā, pierāda, ka viņš ticēja tam, ko teica. Lieladmirālis Rēders ziņoja par Francijas Augsto floti: "Fīrers vēlas atturēties no jebkādiem pasākumiem, kas varētu ietekmēt Francijas godu."

Čērčila patiesais motīvs, kāpēc viņš deva rīkojumu veikt šo glēvo operāciju, bija atbilstēt Francijai par to, ka tā bija nekaunīgi parakstījusi pamieru ar nacistiem, lai gan 1940. gada kampaņas laikā viņš nodeva Francijas armiju, nodrošinot tās sakāvi (sk. turpmāk). Čērčila agresijai bija citi motīvi. Sabiedrotajiem labvēlīgajā *Marshall-Cavendish Illustrated Encyclopedia of World War Two* atzina: "Atklāti sakot, Čērčils vēlējās ar nelielām izmaksām izdarīt spēcīgu triecienu, lai stimulētu britu nacionālo un starptautisko viedokli. Kā viņš rakstīja grāmatā *The Second World War*: "Lūk, šī Lielbritānija, kuru tik daudzi bija skaitījuši norakstītu un izslēgtu, par kuru svešinieki bija domājuši, ka tā dreb uz padošanās sliekšņa pret to vērstajai varenajai varai, nežēlīgi uzbruka saviem vakardienas dārgākajiem draugiem un uz brīdi nodrošināja sev neapstrīdamu jūras vadību." (sic, britu jūras spēkus atvairīja franču aizstāvji)" (I sējums, 229).

Saskaņā ar to pašu avotu (226, 227), kad viņš Karaliskās flotes komandieriem Nortam un Somervilam ierosināja militāru rīcību pret saviem "vakardienas dārgākajiem draugiem", viņi bija "šausmināti un pārsteigti". Vairāk nekā divdesmit

gadus vēlāk (1962. gadā) flotes admirālis (atvaļinātais) sers Džons H. D. Kaningems vēl aizvien raizējās par pašu atmiņu par to, ka Čērčila bruņotā nodevība pārsteigtajam sabiedrotajam bija "šausmīgi apkaunojoša; šausmīgi stulba"(229). Uzsākot totālu karu - ne tikai pret neitrālu valsti, bet arī pret bijušo sabiedroto, ar kuru bija bijis sabiedrotais tikai pirms astoņām nedēļām, - Čērčils pastrādāja īstu pirmās šķiras kara noziegumu. Nākamajā dienā pēc viņa viltīgā uzbrukuma Francija pārtrauca diplomātiskās attiecības ar Lielbritāniju, bet pēc tam, lai atriebtos, nosūtīja uz Gibraltāru bumbvedēju uzlidojumu. Čērčils atteicās no kara pasludināšanas, jo tas būtu devis Hitleram to, ko fīrers vēlējās - militāru aliansi ar frančiem.

Naidis pret divkosīgajiem britiem Francijā nekad iepriekš nebija bijis tik liels, un Hitlers centās izmantot tautas noskaņojumu, pieprasot Pēna aliansi pret Angliju. Ņemot vērā nesenos notikumus, maršals jutās spiests izpildīt šo prasību, tāpēc Francijas un Vācijas sadarbības izredzes izskatījās labas. Ģenerālis Franko vēl vairāk vēlējās iesaistīties šajā cīņā. Viņš izbaudīja iespēju nākt palīgā Reiham tā krīzes laikā, tāpat kā vācieši bija palīdzējuši viņam izcīnīt uzvaru Spānijas pilsoņu karā. Taču, pirms fīrers tikās ar Petainu un Franko, lai apstiprinātu viņu aliansi, Kanaris personīgi, kā vecs karavīrs saviem cīņas brāļiem, informēja viņus stingrā slepenībā, ka Vācija ir nolemta karu zaudēt un ka abi valstsvīri, ja viņi mīl savu valsti, nekad nedrīkst piekrist nekādai vienošanās ar Hitleru. Viņi bija pārsteigti, uzzinot šādas ziņas, bet, tā kā tās nāca ne no kā cita kā no pašas Vācijas militārās izlūkošanas vadītāja, viņi bija noskaņoti viņam ticēt, neraugoties uz to, ka Hitlers tolaik bija guvis nepārtrauktu panākumu sēriju visās frontēs.

Īpaši Franko bija neaizsargāts pret *Abvēras* priekšnieka diversijām, jo viņš bija vecs, personisks draugs iepatikušajam Kanarisam, kura kabinetā karājās liela fotogrāfija, kurā bija redzams nevis fīrers, bet gan Spānijas ģenerālisimusa tēls. Kad Hitlers apmeklēja Petainu, maršals, lai gan joprojām draudzīgs, neizprotami atteicās no visiem sadarbības priekšlikumiem; viņa attieksme bija mainījusies. Par atbalstu cīņā pret Angliju Hitlers bija piedāvājis atjaunot Francijas floti, taču pat šī nepieredzētā dāsnums Petainu neuzrunāja. Gadu vēlāk, jūlija sākumā, Čērčila ka-reivīgums pret savu kādreizējo sabiedroto nemazinājās, kad viņš uzsāka spēcīgu iebrukumu neitrālajā Sīrijā. Franču aizstāvji tika sakauti, bet ne ātrāk kā briti cieta aptuveni 2500 upuru. Šāda agresija - Francijas teritorijas sagrābšana, tūkstošiem franču civiliedzīvotāju nogalināšana terora aktos un franču kuģu nogremdēšana ar lielu bojāgājušo skaitu - bija vairāk nekā pietiekams pamats, lai maršals izsludinātu karu Anglijai. Taču Kanaris bija saindējis savu prātu ar nopietnām šaubām par nākotni, neskaidrībām, kas neļāva viņam pieņemt pareizu lēmumu.

Pēc neveiksmīgās tikšanās ar Pēna Hitleru līdzīgi noraidīja arī Franko Hendejā, pie Spānijas robežas, kura Gibraltāra ieņemšana būtu nodrošinājusi uzvaru Vi-

dusjūras reģionā un neizbēgami arī Ziemeļāfrikā. Tā bija operācija, par kuru fīrers tobrīd domāja visvairāk. Viņš vēlējās aliansi starp Vāciju, Itāliju, Franciju un Spāniju, lai izspiestu britus no Vidusjūras. Ja nebūtu Kanaris veiktās diplomātiskās sabotāžas, šāda alianse neapšaubāmi būtu noslēgta, un kara gaita radikāli mainītos par labu Osei. Taču viņa diplomātiskā sabotāža nebeidzās ne Francijā, ne Spānijā. Viņš centās līdzīgi atturēt Bulgāriju, kurai bija vērtīgas naftas rezerves, no pievienošanās Osei, bet viņam tas neizdevās, kad karalis Boriss 1941. gada 1. martā noslēdza savienību ar Reihu. Glāvi atbilstoties, Kanaris divus gadus vēlāk lika monarhu saindēt.

Līdzīgi kā citiem aristokrātiem, kas ēnā kaldināja sazvērētības pret savu tautu, arī Kanarisam "nekad netrūka naudas, lai uzturētu ērtu un kulturālu dzīvi mājās" (Manvels, 41) - pat drūmākajās pēckara dienās, kad no bada mira miljoniem nabadzīgo vāciešu. Būdam Rūras rūpnieka dēls, viņš bija apņēmības pilns saglabāt savu mantoto bagātību, kas bija svarīgāka par visiem citiem apsvērumiem. Iespējams, bija vēl kāds faktors, kas ne tikai saprotami izraisīja viņa neviltotu naidu pret nacionālsociālismu, bet arī nošķīra viņu no citiem nodevējiem. Iespējams, Kanaris bija ebrejs. Savu tuvāko draugu vidū noslēpumaini pazīstams kā "mazais levantietis" (Manvels, 39), viņa senču saknes nebija Vācijā, bet gan Lombardijā, kur ebreji kopš Itālijas renesanses laikiem vadīja plaukstošu tirgotāju kopienu. Neapstiprinātā ziņojumā (Britton, 26) zemsvītras piezīmē minēts, ka "Vilhelms Kanaris" patiesībā esot dzimis kā Mozess Mejerbērs. Manvels un Fraenkele uzsver viņa, iespējams, neārijas izcelsmi, skaidrojot, ka Kanaris "pat spēja (izmantojot viltotus dokumentus) ieviest *Abvērā* ebrejus, tādus vīrus kā pulkvežleitnantus Simonu un Blohu" (140). Diez vai varēja gaidīt, ka Hitlers uzvarēs karā, ja viņa militāro izlūkošanu vadīs ebreji.

1942. gada pavasarī Heidrihs sāka uzskatīt Kanarisi (vai Mejerbēru?) par bīstamāko Trešā reiha nodevēju. Saskaņā ar **SD** virsnieka Valtera Šelenberga teikto Heidrihs "faktiski jutās pārliecināts, ka Kanaris ir izdevis uzbrukuma datumu Rietumos, tomēr viņš vēl negribēja pret viņu vērsties. Viņš vēlējās pagaidīt un savākt vairāk pierādījumu. Neļaujiet viņam sevi iemidzināt, - Heidrihs mani brīdināja. Tomēr pienāks diena, kad Kanaris tiks sodīts par visu kaitējumu, ko viņš bija nodarījis režīmam" (Schellenberg, 405-6). Patiesībā Kanaris bija ne tikai informējis britus par Vācijas virzīšanos pret Franciju, bet arī divreiz brīdinājis viņus par gaidāmo uzbrukumu Padomju Savienībai (Manvels, 150).

Kanaris beidzot kļuva piesardzīgs starp lojāliem vērmahta elementiem. Feldmaršals Vilhelms Keitels "viņam pat bija izteicis pārmetumus par nemitīgajiem brīdinājumiem, kurus viņš kā militārās izlūkošanas vadītājs uzskatīja par savu pienākumu" (Manvels un Fraenhels, 150). Heidrihs sāka tuvojies Abvēras nodevējam. "Tagad es pirmo reizi pamanīju Kanarīša iekšējā noguruma pazīmes,"

atcerējās Šellenbergs. "Viņš bija noguris no nemitīgajiem savstarpējiem konfliktiem. Heidriha ledus aukstā taktika pēdējos mēnešos sāka parādīt savu ietekmi. Viņš jutās nedrošs un nemierīgs, un, vismaz man tā šķita, viņam bija kaut kas līdzīgs fiziskām bailēm no Heidriha" (Schellenberg, 406). Šellenberga iespaidu apstiprināja arī kāds agrīns Kanarisa biogrāfs; admirālis bija "līdz nāvei nobijies no Heidriha, kuru viņš reiz nosauca par "visgudrāko no zvēriem". Lai gan viņš nekad neizskatījās nervozs Hitlera klātbūtnē, lai cik sarežģīti būtu apstākļi, Heidriha telefona zvans viņu satrauca visas dienas garumā" (Abšagens, 202).

Panikas pārņemtais Kanaris informēja britus, ka, ja Heidrihs netiks nekavējoties likvidēts, viņi pēc dažām nedēļām zaudēs visus savus kontaktus Vācijā. Godīgā cīņā vācieši vienmēr bija uzvarējuši un turpinās uzvarēt, līdz viņiem piederēs galīgā uzvara. Vienīgā sabiedroto izdzīvošanas cerība bija spiegošana. Heidriha čehu vitrīna tāpat bija nonākusi galīgajā izskatīšanā, lai to īstenotu visās okupētajās teritorijās, kur valdīja smagnējie vācu armijas aristokrāti. Pēc Mikelsona teiktā, Heidrihs "negaidīja neko citu, kā vien aizstāt neefektīvu un korumpētu armijas administrāciju Francijā un, iespējams, visās teritorijās. Sabiedroto vadītāji Maskavā un Londonā bija pārsteigti. Kas būtu, ja Heidrihs un SS pārņemtu visas teritorijas un piesaistītu desmitiem miljonu francūžu, beļģu, holandiešu, dāņu, norvēģu, poļu, slāvu, ukraiņu un balto krievu, kas apvienojušies super SS valstī, efektīvu sadarbību? Karš varēja tikt zaudēts! Skaidrs, ka Heidrihs bija visbīstamākais cilvēks Trešajā reihā, un viņš ir jālikvidē par katru cenu."

Satraukts par situācijas nopietnību, Čērčils pavēlēja izsēdināt dažus čehu slepkavas ar izpletņiem Prāgas tuvumā. Viņi 27. maija rītā uzbruka atklātai, neapsargātai automašīnai, kurā brauca Heidrihs. Viņu rokas granāta eksplodēja uz stūres borta, nāvēīgi viņu ievainojot. Viņš sāpīgi nodzīvoja dažas dienas, bet 1942. gada 4. jūnijā plkst. 4.30 nomira. Pēc viņa slepkavības Rommela *Afrika Korps* cieta smagu sakāvi pie El Alameinas, un tikai dažas nedēļas vēlāk 6. armijas 22 divīzijas ar 330 000 vīru tika aplenktas pie Staļingradas - divas izšķirošākās Otrā pasaules kara kaujas. Abos gadījumos Čērčils un Staļins zināja vāciešu kaujas plānus, pirms tie devās kaujas laukā.

Iespējams, nekas tik spilgti neattēlo pagrieziena punktu, kas bija sasniegts līdz ar Heidriha nāvi, kā karš jūrā: Viņa slepkavības brīdis iezīmēja Vācijas zemūdeņu kampaņas absolūto kulmināciju, kad tika nogremdēti 190 sabiedroto kuģi, kas bija lielākais skaits, kādu jebkad guvušas zemūdenes. Sākot ar nākamo mēnesi, viņu panākumi samazinājās. Tā nebija nejaušība, ka līdz viņa slepkavībai Osa valstis bija guvušas uzvaru, bet pēc tam sāka pastāvīgi zaudēt.

Iespējams, Heidrihs bija tikai dažu dienu attālumā no Kanarisa aresta un ebrejiem pārņemtās *Abvērsas* slēgšanas, kas neizbēgami liktenīgi ietekmēja visus sazvērniekus ģenerālštābā. Taču pēc viņa slepkavības gestapo izmeklētājus aizstei-

dza malā acīmredzami daudz neatliekamāks spiegošanas grupējums Vācijas iekšienē, pazīstams kā *Die rote Kapelle* ("Sarkanais orķestris"). To izveidoja un vadīja Leopolds Trepers, komunistu ebrejs, kurš pēc kara emigrēja uz Izraēlu. Tāpat kā viņu kolēģi *Abvērā* un Ģenerālštābā, Trepera nodevēji bija augstākās šķiras dilektanti, tostarp kāda amerikāņu ebrejiete un "noplicināts prūšu aristokrāts" (Manvels, 1966). Šai dumpiniecisķajai dumpībai, ko pat savā vidū dēvēja par "komunistu aristokrātiju", patika arī tas, ko viņi uzskatīja par intelektuāli modīgu flirtu ar padomju marksismu, lai atšķirtos no vulgāriem nacistiem.

Ar Trepera palīdzību (10 000 marku, pārvietojamas iespiedmašīnas un vairāki radio raidītāji) viņi tomēr izveidoja "izlūkošanas darba un politiskās propagandas veicināšanas organizāciju, kas lielā mērā apdraudēja nacistu kara iekārtu" (Manvels, 1966). Sarkanais orķestris izvietoja aģentus Luftwaffe ģenerālštābā, Ārējo raidījumu uzraudzības dienestā un pat pašā Vācijas valdībā. Lai gan Trepera *Sarkano orķestri* galu galā iznīcināja Gestapo un S.D., tā vajāšana un iznīcināšana novērsa uzmanību no Abvēra un armijas.

Tikmēr pretizlūkošanas izmeklētāji nespēja noticēt, ka Vācijas militārā izlūkošana ir nodevēju inkubators. Turpmākajos gados pēc Heidriha slepkavības Kanaris atsāka pildīt Vācijas nāvējošākā vēža lomu, līdz 1944. gada 20. jūlijā neveismīgajā mēģinājumā atentātā pret Hitlera dzīvību viņš tika atmaskots. Astoņus mēnešus vēlāk "mazais levantietis" nomira kails uz karātavu karātavas. Pārāk vēlu! Līdz tam laikam viņš un viņa līdzgaitnieki nodevēji ģenerālštābā bija sagādājuši sabiedrotajiem visu, kas bija vajadzīgs, lai uzvarētu karā. Hitleris bija kā akls bokseris, kas cīnās ar skaitliski pārspētiem pretiniekiem, kuri zināja katru gājienu ilgi pirms viņš to izdarīja.

Kā raksta Mikelsons, "sabiedroto vadītāji Londonā un Maskavā precīzi zināja, kas ir likts uz spēles. Viņu pastrādātā **SS-Obergruppenfuhrera** Reinharda Heidriha slepkavība garantēja, ka Trešais reihs tiks sagrauts sabiedroto milzīgā skaitliskā pārsvara spiestā."

